

Wrocław, 22.08.17

Aleksandra Zienkiewicz
Przewodnicząca
Stowarzyszenie Ochron Drzew
„miastoDrzew”
miastodrzew@gmail.com

Sz. P. Jerzy Wrębiak
Burmistrz Brzegu
um@brzeg.pl

Szanowny Panie Burmistrzu,

w imieniu Stowarzyszenia Ochrony Drzew "miastoDrzew" wnioskuję w trybie art. 241 Kodeksu Postępowania Administracyjnego o zmianę zakresu przebudowy ul. Wolności w Brzegu tak, aby nie obejmowała wycinki drzew.

Uzasadnienie:

Nasz wniosek popieramy następującymi argumentami:

1. Przebudowa ul. Wolności ma być dofinansowana ze środków przeznaczanych na walkę z niską emisją. Zanieczyszczenia niskoemisyjne pochodzą z palenisk na paliwa stałe oraz z samochodów o silnikach spalinowych i hybrydowych. **Drzewa zaś, w szczególności dojrzałe, działają jak wielkie filtratory, czyli zmniejszają takie zanieczyszczenia, zarówno pyłowe, jak i chemiczne (tlenki azotu, ozon, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, itp).** Duże drzewo może w ciągu roku usunąć 1,9 kg zanieczyszczeń, drzewo średnich rozmiarów – 1,26 kg, a drzewo małe – 0,54 kg (źródło: Szczepanowska i Sitarski 2015, badania drzew na Pradze Północ w Warszawie). Co istotne, na pozbawionych drzew ulicach zanieczyszczeń pyłowych jest 3-4 razy więcej, niż tam, gdzie rosną drzewa przydrożne (źródło: Robinette 1972).

2. Wysoce niefortunnym zbiegiem okoliczności jest usuwanie drzew pod drogę rowerową. Ruch rowerowy określany jest jako ekologiczny, ponieważ jest bezemisyjny. Niestety, sytuowanie drogi rowerowej w taki sposób, by jednocześnie usunąć drzewa, stawia pod znakiem zapytania ową "ekologiczność", ponieważ usunięcie drzew będzie stanowić niepowetowaną stratę zarówno w krajobrazie, jak i środowisku, co wykazaliśmy w punkcie 1.

Również niepokojąco wyglądają plany usunięcia drzew pod miejsca parkingowe (równoległe), podczas gdy obecnie po tej stronie ulicy samochody zaparkowane są równoległe na jezdni, zupełnie nie kolidując z drzewami.

3. Ul. Wolności jest spokojną ulicą, po której nie odbywa się nadmierny ruch samochodów. Z tego względu **nie ma uzasadnienia dla budowania infrastruktury dedykowanej dla rowerzystów. Ruch rowerów na takiej ulicy powinien odbywać się na zasadach ogólnych.** Dla zwiększenia bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego można zastosować proste fizyczne środki spowolnienia ruchu, jak progi wypowe (po których muszą przejechać auta osobowe, ale autobusy już nie). **Tego typu rozwiązania stosowane są w bardzo wielu miastach niemieckich, w tym w stolicy, Berlinie, ale także z powodzeniem są**

wprowadzane we Wrocławiu, który jest w awangardzie, jeśli chodzi o rozwój infrastruktury dla rowerzystów. Zalety tego rozwiązania są nie do przecenienia: zachowany zostaje dojrzały drzewostan, rowerzyści mogą bezpiecznie poruszać się ulicą, a auta mogą się płynnie poruszać.

Warto nadmienić, że obecność drzew wzdłuż ulic przyczynia się do obniżenia średniej prędkości samochodów, co najmniej o 5 km/h (źródło: Dun Burden, „22 benefits of street trees”). Dla bezpieczeństwa ma to niebagatelne znaczenie.

4. Drzewa w otoczeniu budynków mieszkalnych ściśle wpływają na jakość życia. Ich oddziaływanie nie jest tylko fizyczne: **drzewa obniżają napięcie i stres oraz ciśnienie krwi, uspokajają, a jednocześnie zwiększają koncentrację**. A także – tworzą przyjemną w odbiorze przestrzeń. Dlatego pozbawienie ulicy Wolności drzew spowoduje utratę jej atrakcyjności dla rowerzystów i pieszych. Doskwierający będzie też brak cienia. Efektem tego może być, paradoksalne, omijanie tej ulicy w upalne dni.

5. Drzewa wyparowując wodę i dając cień, zmniejszają odczuwalną temperaturę powietrza, co ma szczególne znaczenie latem. Pomiary prowadzone w letni gorący dzień wykazały, że przy temperaturze powietrza 32°C, bezpośrednio nasłoneczniona powierzchnia asfaltowa miała temperaturę 52°C, betonowa 42°C, odkryty trawnik 35°C, a pod koroną drzewa zanotowano 28°C, czyli **różnica pomiędzy nasłonecznioną nawierzchnią asfaltową a terenem osłoniętym koroną drzewa może dochodzić nawet do 24°C** (źródło: Simonds 1983). Z tego powodu wydłużana jest również żywotność nawierzchni ulic i chodników – dzięki zmniejszeniu amplitudy temperatury w ciągu doby.

Te właściwości drzew mają także znaczenie dla osób mieszkających w budynkach usytuowanych przy nich: **duże drzewo w gorące letnie popołudnie może wyparować ponad 265 litrów wody na godzinę, a związany z tym efekt chłodzący można porównać do pracy pięciu przeciętnych klimatyzatorów** (źródło: Leonard 1972). Ów efekt pozwala zmniejszyć wysokość nakładów na klimatyzację latem. Z kolei zimą, dzięki ograniczaniu szybkości wiatru, drzewa rosnące w pobliżu budynków mogą zmniejszyć zużycie opału o 10-25% (źródło: Szczepanowska 2001), co również ma znaczenie w walce z niską emisją.

6. Istnieje ryzyko, że inwestycja w tej formie może być zakwestionowana przez dysponującego środkami na walkę z niską emisją, jeśli istotna część środków zostanie wydatkowana niezgodnie z przeznaczeniem, tj. na działania nieprzyczyniające się do spadku zanieczyszczeń powietrza. A budowa infrastruktury drogowej kosztem drzew, które do tej pory redukowały zanieczyszczenia, może być uznana za takie działanie.

Biorąc pod uwagę powyższe, apelujemy o ponowne przeanalizowanie możliwych rozwiązań przy modernizacji ulicy Wolności i aneksowanie umowy, w celu osiągnięcia lepszego efektu środowiskowego, ukierunkowanego na zmniejszenie niskiej emisji.

Zgodnie z art. 39(1) par. 1 KPA, proszę o odpowiedź na niniejszy wniosek wyłącznie w formie elektronicznej na adres e-mail: miastodrzew@gmail.com.

Z poważaniem,

Aleksandra Zienkiewicz

Przewodnicząca Stowarzyszenia
„miastoDrzew”

Do wiadomości:

Marszałek Województwa Opolskiego, Andrzej Buła, marszalek@opolskie.pl